

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY

**Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia
im. Mieczysława Karłowicza w Mielcu
na rok szkolny 2026/2027**

PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I i II STOPNIA
IM. MIECZYSŁAWA KARŁOWICZA w MIELCU
ul. Kościuszki 10
39-300 Mielec
tel. 17 586 29 76
sekretariat@psm.mielec.pl

Spis treści:

Preambuła.....	3
Podstawy prawne.....	3
Motto / misja / wizja szkoły.....	4
Cele wychowania.....	5
Cele szczegółowe.....	5
Wychowanie do kultury.....	5
Wychowanie do wzrastania moralnego.....	5
Wychowanie do rozwoju intelektualnego.....	6
Wychowanie społeczno-patriotyczne.....	6
Wychowanie do zdrowia fizycznego i psychicznego.....	6
Wychowanie estetyczne.....	7
Wychowanie ekologiczne.....	7
Formy realizacji.....	7
Struktura oddziaływań wychowawczo – profilaktycznych.....	7
Działalność profilaktyczna	7
Struktura oddziaływań.....	8
Rada Pedagogiczna.....	8
Nauczyciele.....	8
Rodzice.....	9
Samorząd uczniowski.....	10
Model absolwenta.....	10
Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/27.....	11
Priorytet nr 1: Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się.....	11
Priorytet nr 2: Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej.....	11
Priorytet 3: Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym.....	12
Monitorowanie potrzeb uczniów i kierunki działań na rok szkolny 2026/2027	13
Źródła rozpoznania potrzeb	13
Wyniki ankiety diagnostycznej.....	13
Wnioski z dotychczasowej pracy wychowawczej.....	14
Kierunki działań na rok szkolny 2026/2027.....	14
Monitorowanie realizacji programu.....	15

Preambuła

Wychowanie to proces wszechstronnego wspierania dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości, obejmującej sfery muzyczne, emocjonalne, intelektualne, duchowe i społeczne. Kluczowym elementem tego procesu jest systematyczne wzmacnianie tych obszarów poprzez odpowiednie działania z zakresu profilaktyki, które mają na celu zapobieganie problemom i wspieranie zdrowego rozwoju dzieci i młodzieży. Zgodnie z art. 1 pkt 3 ustawy Prawo oświatowe, wychowanie i profilaktyka powinny wzajemnie się uzupełniać, tworząc spójny system, który wspiera młodego człowieka w różnych aspektach jego życia.

Szkoła artystyczna, pełniąc rolę środowiska wychowawczego, ma szczególnie istotne zadanie wspierania uczniów w ich drodze do wszechstronnego rozwoju. Oprócz rozwijania umiejętności muzycznych, szkoła kształtuje postawy i wartości, które są niezbędne do osiągnięcia pełni dojrzałości. Proces ten obejmuje nie tylko naukę muzyki, ale także rozwój emocjonalny, społeczny i intelektualny uczniów. Nauczyciele i wychowawcy mają za zadanie wspierać uczniów w kształtowaniu ich tożsamości artystycznej oraz społecznej, jednocześnie dbając o to, by ułatwiać korygowanie wszelkich trudności czy deficytów, które mogą pojawić się na ich drodze edukacyjnej.

Celem działań szkoły artystycznej jest nie tylko osiągnięcie wysokich wyników edukacyjnych, ale także wspieranie uczniów w trudnych sytuacjach życiowych. W tym kontekście profilaktyka odgrywa kluczową rolę – szkoła podejmuje działania, które mają na celu zapobieganie zagrożeniom związanym z problemami emocjonalnymi, społecznymi czy związanymi z zachowaniem uczniów. Poprzez programy profilaktyczne, szkoła przeciwdziała negatywnym zjawiskom, takim jak stres, presja czy trudności związane z dorastaniem, oferując jednocześnie wsparcie dla tych, którzy znajdują się w trudnych sytuacjach.

Wychowanie w szkole artystycznej jest więc wielowymiarowe – obejmuje zarówno rozwój artystyczny, jak i wspieranie młodych ludzi w ich życiu codziennym, kształtując nie tylko ich umiejętności muzyczne, ale także postawy i wartości, które będą fundamentem ich dorosłego życia.

Podstawy prawne:

1. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. poz. 526);
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. poz. 483 ze zm.);
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. 2021 r. poz. 1915 ze zm.);
4. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, Dz. U. z 2021 r. poz. 762
5. Dz. U. z 2022 r. poz. 655, 1079, 1116, 1383, 1700, 1730, 2089);
6. Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 1762 ze zm. Dz. U. z 2022 r. poz. 935, 1116, 1700, 1730);
7. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm);
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta" (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).
9. Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 535);
10. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1606
11. Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I i II st. im. Mieczysława Karłowicza w Mielcu.

Nasze motto: „Gram, śpiewam... i dobrze mi tak”

MISJA:

Celem naszej szkoły jest wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia, rozwijanie pasji, a także wyposażenie ucznia w umiejętności, wiedzę oraz takie kompetencje, które pozwolą mu swobodnie czuć się na scenie, będą przydatne w życiu i posłużą do dalszego kształcenia.

WIZJA:

Chcemy, by nasza szkoła:

- była wspólnym miejscem, gdzie praca i nauka wypływa z pasji,
- dawała każdemu uczniowi możliwość wszechstronnego rozwijania swoich zdolności i zainteresowań w atmosferze przyjaźni, szacunku, zrozumienia i tolerancji,
- kształtowała charakter, wzbudzała motywację oraz stwarzała możliwości do rozwoju osobistego i artystycznego,
- za przyczyną nauczycieli i ich specjalistycznej wiedzy, umiejętności, sposobu bycia oraz postawy pozwalała uczniom spełnienie i realizację swoich planów i marzeń,
- była miejscem współpracy środowiska szkolnego: nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników administracji i obsługi,
- dysponowała bazą, która umożliwia realizację działań służących harmonijnemu rozwojowi umiejętności uczniów a także daje poczucie komfortu pracy wszystkim, którzy swoim zaangażowaniem, wiedzą, cierpliwością i pasją wspomagają ich sukces,
- przygotowywała przyszłych świadomych i wrażliwych twórców życia kulturalnego a także odbiorców szeroko rozumianej kultury i sztuki,
- kształtowała umiejętność współpracy w zespole i budowała więzi międzyludzkie,
- wyposażała ucznia w wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszego etapu kształcenia i zdobywania zawodu poprzez studia w akademiach muzycznych i innych uczelniach,
- pomagała rozwijać w życzliwej atmosferze własną osobowość, charakter i pasję przyszłego artysty muzyka,
- budowała świadomość rozwijania talentu poprzez pracę i kształtowanie poczucie estetyki,
- kształciła wrażliwość na piękno otaczającego świata.

I. Cele wychowania.

1. Otwieranie się na dobro, prawdę, piękno, sprawiedliwość.
2. Wspieranie rozwoju artystycznego i psychofizycznego ucznia.
3. Rozwijanie uzdolnień muzycznych.
4. Budowanie szacunku do wartości narodowych i dziedzictwa kulturowego.
5. Kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania
6. Otwieranie się na twórczość.
7. Wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów przybyłych z zagranicy.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Wychowanie do kultury:

- poznawanie dorobku najbliższego środowiska lokalnego, wychowanie w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata,
- poznawanie kultury w poszczególnych dziedzinach sztuki,
- uświadomienie roli ośrodków kulturotwórczych,
- wdrożenie do poszanowania kultury i jej rozwoju,
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania się w życiu rodzinnym, w gronie rówieśników, w relacjach z przełożonymi,
- kształtowanie odpowiedniego zachowania na próbie i na estradzie,
- wdrażanie do kultury języka,
- wdrażanie do prawidłowego odbioru dzieł z różnych dziedzin kultury,
- wdrażanie do twórczego uczestnictwa w kulturze,
- kształcenie postaw kreatywnych,
- promowanie atmosfery twórczej,
- uruchomienie motywacji wewnętrznej,
- stwarzanie sytuacji motywacyjnych,
- promowanie zdolności twórczych,
- rozbudzenie i rozszerzanie zainteresowań,
- zwiększanie wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka,
- umożliwianie przeżywania doświadczeń osobistych,
- kształtowanie predyspozycji: wyobraźni, ekspresji,
- eliminowanie czynników hamujących twórczą postawę,
- pomoc uczniom w dostrzeganiu integralności kultury polskiej i światowej z religią.

Wychowanie do wzrastania moralnego

- wychowywanie w kategoriach „być”, a nie tylko „mieć”,
- pomaganie w formowaniu się osobowości uczniów,
- kształtowanie postawy bliskiej ideałom,
- wdrażanie uczniów do postępowania w sposób prawy,
- rozwijanie walorów charakteru: pracowitości, rzetelności, wytrwałości, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka i prawdomówności,
- kształtowanie odpowiedzialności za wykonywanie obowiązków,
- kształtowanie: umiejętności stawiania celów osobiście przez samych uczniów i osiągania ich, podejmowania własnych decyzji, samooceny,
- wyrabianie odwagi, cierpliwości, uczynności,
- wdrażanie do świadomego posłuszeństwa i samodyscypliny,

- skłanianie uczniów do czynienia dobra i kształtowania w sobie stałej skłonności woli w tym kierunku,
- kształtowanie umiejętności rozróżniania dobra i zła oraz uczenie właściwego odnoszenia się do obu kategorii,
- pomaganie uczniom w otwieraniu się na perspektywy rozwojowe,
- wyrabianie akceptacji dla uczniów niepełnosprawnych,
- pomaganie uczniom w eliminowaniu złych skłonności charakterystycznych dla okresu dojrzewania,
- wpływanie na poszanowanie mienia szkolnego,
- kształtowanie poczucia odpowiedzialności za młodszych i potrzebujących pomocy członków społeczności szkolnej.

Wychowanie do rozwoju intelektualnego

- ukierunkowywanie uczniów na wydobywanie z treści poszczególnych przedmiotów elementów wychowawczych,
- wdrażanie do dyscypliny pracy umysłowej, ładu i porządku,
- budzenie zainteresowania wszystkimi zajęciami edukacyjnymi,
- wywoływanie poczucia sensu pracy ucznia i jej społecznej doniosłości,
- wdrażanie do ustawicznego doskonalenia organizacji pracy,
- budzenie i rozwijanie motywacji kształcenia artystycznego,
- stosowanie strategii motywacyjnej w ocenianiu,
- przezwyciężanie lenistwa myślowego,
- wdrażanie do dociekliwości i poszukiwania prawdy.

Wychowanie społeczno-patriotyczne

- podnoszenie autorytetu rodziny,
- pomoc rodzinie w wychowaniu,
- wdrażanie rodziców do angażowania się we współtworzenie planu wychowawczego szkoły,
- przygotowanie uczniów do pełnienia obowiązków rodzinnych,
- rozwijanie samodzielności uczniowskiej, również w szeregach samorządu uczniowskiego,
- kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów międzyludzkich,
- kształtowanie umiejętności zbiorowego działania,
- poznawanie historii szkoły i jej osiągnięć,
- podtrzymywanie i rozwój dobrych tradycji szkoły,
- rozbudzanie szacunku dla osiągnięć regionu podkarpackiego,
- uwrażliwianie na specyfikę dziejów i tradycji narodu polskiego,
- wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w obchodach świąt państwowych, narodowych i religijnych,
- kształtowanie postawy otwarcia na świat, ale i rozumienie znaczenia kultury narodowej i regionalnej oraz naszej małej ojczyzny,
- przygotowanie do podmiotowego współtworzenia państwa i wejścia na rynek pracy.

Wychowanie do zdrowia fizycznego i psychicznego

- poznanie zasad zdrowego trybu życia,
- poznanie etapów i wartości życia ludzkiego,
- poznanie zasad racjonalnego żywienia i uświadomienie korzyści stąd płynących,
- poznanie zasad higieny osobistej,
- poznanie i uświadomienie zagrożeń wieku młodości,
- promowanie wysiłków w kierunku rozwijania sprawności fizycznej potrzebnej do gry na instrumencie,
- poznawanie technik dobrej organizacji pracy,
- troska o przestrzeganie zasad bhp na przerwach i zajęciach edukacyjnych,

- kształtowanie umiejętności i nawyków kulturalnego spędzania wolnego czasu i rekreacji,
- kształtowanie umiejętności opanowywania emocji i łagodzenia stresów,
- kształtowanie umiejętności dostosowania emocji do sytuacji życiowej,
- poznawanie technik i sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych (stres, trema, presja...) szczególnie podczas występu publicznego,
- kształtowanie atmosfery życzliwości, przy równoczesnym wymaganiu spełniania powinności uczniowskich,
- wdrażanie uczniów do poznawania własnych predyspozycji i zdolności.

Wychowanie estetyczne

- ukazywanie uczniom piękna,
- kształtowanie umiejętności dostrzegania piękna w szkole, środowisku bliższym, dalszym i w świecie
- wyrabianie szacunku dla piękna,
- wdrażanie uczniów do estetyki zachowań, ubioru, troski o piękno klasy, szkoły, środowiska bliższego i dalszego,
- wyrabianie u wychowanków potrzeb estetycznych jako jednych z ważniejszych pragnień człowieka w procesie rozwoju osobowości.

Wychowanie ekologiczne

- uświadomienie całej społeczności szkolnej potrzeby troski o ochronę środowiska naturalnego i refleksji na temat życia naszej planety – Ziemi,
- dbanie o czystość otoczenia i przestrzeganie przepisów bhp,
- wykorzystanie możliwości sztuki do promowania postaw proekologicznych.

FORMY REALIZACJI:

1. Samodoskonalenie, udział w zorganizowanych formach doskonalenia, aktywność koncertowa, koncertowanie czynny udział w projektach artystycznych.
2. Indywidualna praca z uczniem, pomoc w nauce, współpraca z rodzicami, warsztaty metodyczne, koncerty klasowe, recitale, audycje i inne formy koncertowe.
3. Koncerty, projekty koncertowe szkoły, angażowanie się w życie koncertowe i dydaktyczne szkoły, wymiana międzyszkolna, współpraca instytucjonalna, udział w akcjach wychowawczych organizowanych przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz inne instytucje.
4. Dostępność nauczycieli dla uczniów i rodziców, opieka podczas wycieczek i koncertów, indywidualne rozmowy z uczniami, warsztaty psychologiczne, spotkania z przedstawicielami inspekcji, służb i straży.
5. Odwiedzanie i pielęgnowanie miejsc związanych z historią regionu i Polski, okolicznościowe koncerty, audycje itp., , udział w wycieczkach organizowanych przez szkołę przy współudziale samorządu.
6. Organizowanie wykładów, warsztatów, seminariów – stacjonarnie i online.

II. Struktura oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych:

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowania ryzykownego niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowania ryzykownego.

Działania te obejmują w szczególności:

- realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych indywidualnych i grupowych oraz realizowanie celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,
- doskonalenie zawodowe nauczycieli w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowania ryzykownego,
- włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

III. Struktura oddziaływań:

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji programu wychowawczo - profilaktycznego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- współpracuje z samorządem uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad, oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- inicjuje i wspiera działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

2. Rada Pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje we współpracy z radą rodziców projekt programu wychowawczo – profilaktycznego,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- uczestniczą w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,

- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,
- rozbudzają wrażliwość muzyczną i estetyczną uczniów,
- wspierają i rozwijają muzyczne zainteresowania i pasje
- rozwijają wrażliwość muzyczną umożliwiającą emocjonalny odbiór muzyki poprzez kształcenie: uwagi, wyobraźni, pamięci, ogólnej wrażliwości emocjonalnej, słuchu muzycznego i poczucia rytmu,
- dbają o wszechstronny i indywidualny rozwój osobowy uczniów poprzez szerokie wykorzystanie wartości estetycznych i artystycznych muzyki,
- kształcą aktywną i twórczą postawę,
- akceptują indywidualność uczniów,
- kształcą właściwe postawy uczniów: samodzielność, rzetelność, odpowiedzialność za siebie i innych,
- wyrabiają i rozwijają społeczne zachowania: tolerancję, odpowiedzialność, współdziałanie w grupie, komunikowanie się i poczucie własnej wartości, empatię,
- kształtują właściwe relacje mistrz – uczeń,
- uczą i uświadamiają konieczność systematycznej gry (ćwiczenia) na instrumencie,
- przygotowują uczniów do publicznych występów, zachęcają ich do aktywnego uczestnictwa w życiu muzycznym,
- kształtują u uczniów umiejętność radzenia sobie z tremą i oceną artystyczną,
- zachęcają rodziców do uczestnictwa w lekcjach indywidualnych nauki gry na instrumentach,
- zachęcają rodziców do wspólnych wyjazdów na konkursy, warsztaty instrumentalne,
- wspierają rodziców w organizowaniu w domu warunków do systematycznego i świadomego ćwiczenia na instrumentach ich dzieci,
- przekazują dobre podstawy do dalszego kształcenia muzycznego i uczestnictwa w życiu kulturalnym.,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

4. Rodzice:

- uchwalają w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkolny program wychowawczo – profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z nauczycielami uczącymi ucznia,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

5. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących koleżanek i kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- inicjują i wspierają działania związane z szeroko rozumianym wolontariatem.

IV. Model absolwenta

- posiada realistyczny obraz siebie,
- zna swoje możliwości, swoje mocne i słabe strony,
- jego skale wartości i normy moralne są stabilne, a postępowanie społecznie aprobowane,
- jest wytrwały, zrównoważony; kieruje się logicznym myśleniem,
- cechuje go sumienność, zyskuje sobie zaufanie innych, respektuje prawa innych,
- posiada umiejętność znoszenia długotrwałych wysiłków,
- jest nakierowany na realizację celu mimo nacisków, pośpiechu, przeszkód czy frustracji,
- jest zdolny do osiągnięcia emocjonalnej równowagi i spokoju,
- chętnie i szczerze akceptuje konieczność społecznej odpowiedzialności i branie na siebie zobowiązań,
- umie ujawniać własną aktywność, ambicję, współzawodnictwo,
- nie odczuwa nienawiści do ludzi o innych poglądach i stylu życia,
- czuje się członkiem wspólnoty, w której żyje, umiając równocześnie wyzwalać się spod presji grupy i zachowywać w sposób indywidualny, zgodny z własnym wzorem moralnym,
- ma poczucie patriotyzmu,
- jest przekonany, że działa w dziedzinie sztuki muzycznej z własnego wyboru, którego źródłem jest wewnętrzna potrzeba obcowania z muzyką,
- potrafi przezwyciężać treść, towarzyszącą występom, skupiając swoją uwagę na wyzwaniach artystycznych, a nie na reakcjach otoczenia,
- odczuwa potrzebę podnoszenia własnych kompetencji zawodowych.

v. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne Centrum Edukacji Artystycznej na rok szkolny 2026/2027

1. Priorytet nr 1: Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się

Jednym z podstawowych zadań szkoły jest tworzenie warunków umożliwiających każdemu uczniowi osiągnięcie sukcesów edukacyjnych, stosownie do jego możliwości rozwojowych, potrzeb oraz uzdolnień. Szczęólnego znaczenia nabiera to w szkołach artystycznych, w których uczniowie równolegle realizują wymagania kształcenia ogólnego i artystycznego, a proces zdobywania kompetencji artystycznych wymaga systematycznej, długotrwałej pracy, wysokiej motywacji oraz umiejętności samodzielnego uczenia się.

Art. 1 pkt 5 ustawy – Prawo oświatowe wskazuje, że system oświaty zapewnia w szczególności dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów oraz udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Nauczyciele są zobowiązani kierować się dobrem ucznia oraz troską o jego wszechstronny rozwój. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologicznej wskazuje (§ 6 ust. 1 pkt 2), że zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się są jedną z dostępnych dla uczniów form pomocy psychologicznej.

Z uwagi na globalne zmiany cywilizacyjne, wywołujące często u dzieci i młodzieży spadek motywacji, obniżenie gotowości do podejmowania wysiłku poznawczego, trudności w koncentracji uwagi oraz potrzebę szybkiego uzyskiwania efektów, rekomendujemy podejmowanie w szkole działań zwiększających aktywność uczniów w procesie uczenia się oraz rozwijających ich kompetencje w zakresie samodzielnego planowania, organizowania i monitorowania własnej pracy. Szczęólnie istotne jest systematyczne organizowanie zajęć rozwijających umiejętność uczenia się, podczas których uczniowie mogą poznawać i ćwiczyć skuteczne strategie zapamiętywania, koncentracji uwagi, planowania nauki, zarządzania czasem, przygotowywania się do sprawdzianów i egzaminów oraz radzenia sobie z przeciążeniem obowiązkami. Niniejsze zajęcia mogą być realizowane celowo, dla uczniów szczególnie potrzebujących. Warto jednak zadbać, aby treści dotyczące zwiększania kompetencji uczenia się, pojawiały się w ramach godzin wychowawczych czy bieżącej dydaktyki.

W szkołach artystycznych działania te powinny uwzględniać przede wszystkim prace z materiałem wynikającym ze specyfiki przedmiotów artystycznych.

Rekomenduje się, aby działania wspomagające procesy uczenia się nie były kierowane wyłącznie do uczniów doświadczających trudności edukacyjnych. Powinny mieć również charakter profilaktyczny i rozwojowy oraz służyć wszystkim uczniom, którzy potrzebują wsparcia w budowaniu skutecznego i świadomego warsztatu pracy.

2. Priorytet nr 2: Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej

Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego oraz tworzenie środowiska szkolnego opartego na wzajemnym szacunku, odpowiedzialności i poszanowaniu godności drugiego człowieka należy do podstawowych zadań szkoły. Szczęólnego znaczenia nabierają działania służące przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej oraz cyberprzemocy, która wraz z intensywnym korzystaniem przez dzieci i młodzież z Internetu, mediów

społecznościowych i komunikatorów staje się jednym istotnych zagrożeń dla ich prawidłowego funkcjonowania psychospołecznego.

Od 1 września 2026 r. przepisy ustawy – Prawo oświatowe jeszcze wyraźniej akcentują konieczność rozpoznawania zagrożeń związanych z korzystaniem przez uczniów z technologii informacyjno-komunikacyjnych i ich aktywnością w Internecie. W kontekście przeciwdziałania cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej szczególnie istotne jest zatem systematyczne monitorowanie, czy przyjęte w szkole normy i zasady są przez uczniów respektowane, czy uczniowie mają poczucie bezpieczeństwa oraz czy wiedzą, w jaki sposób i komu mogą zgłaszać przypadki przemocy, hejtu, wykluczania, ośmieszania, rozpowszechniania kompromitujących materiałów lub innych form krzywdzenia, zarówno w bezpośrednich relacjach rówieśniczych, jak i w przestrzeni internetowej.

Rekomenduje się również systematyczne podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania symptomów przemocy i cyberprzemocy oraz znajomości obowiązujących w szkole procedur interwencyjnych. Równie ważna jest współpraca z rodzicami, szczególnie w zakresie bezpiecznego korzystania przez dzieci i młodzież z Internetu, reagowania na niepokojące zachowania oraz wspólnego budowania odpowiedzialnych zasad funkcjonowania uczniów w środowisku cyfrowym.

3. Priorytet 3: Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym

. Współczesne przemiany społeczne i technologiczne powodują, że działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę powinny uwzględniać zarówno zagrożenia związane z używaniem substancji psychoaktywnych, jak również coraz bardziej powszechne wśród dzieci i młodzieży zachowania mogące prowadzić do uzależnień behawioralnych. Szczególnej uwagi wymagają: problemowe korzystanie z Internetu, mediów społecznościowych, smartfonów i gier cyfrowych, hazard, a także inne zachowania, które mogą prowadzić do utraty kontroli, zaniedbywania obowiązków szkolnych i relacji społecznych oraz pogorszenia funkcjonowania psychicznego, społecznego i edukacyjnego ucznia.

W odniesieniu do uzależnień od substancji szczegółowe obowiązki szkoły wynikają ponadto z przepisów dotyczących przeciwdziałania narkomanii. Szkoły i placówki zobowiązane są do prowadzenia systematycznej działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej skierowanej do uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli, wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Działania te powinny służyć między innymi promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, wzmacnianiu czynników chroniących oraz ograniczaniu zachowań ryzykownych [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Akt ma tekst jednolity (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449)].

Współczesna profilaktyka szkolna wymaga jednak rozszerzenia perspektywy z tradycyjnie rozumianych uzależnień od substancji na uzależnienia behawioralne. Znajduje to odzwierciedlenie również w aktualnych regulacjach dotyczących edukacji zdrowotnej, w których wyodrębniono problematykę Internetu i profilaktyki uzależnień. Uczniowie powinni zdobywać wiedzę dotyczącą uzależnień fizycznych i behawioralnych, rozumieć mechanizm powstawania uzależnienia, rozpoznawać jego objawy oraz uczyć się dokonywania oceny własnych zachowań

pod kątem potencjalnego ryzyka uzależnienia. Uwzględniono także problem przeciążenia informacyjnego oraz zjawiska FOMO.

Szczególnie istotne jest monitorowanie zmian w funkcjonowaniu ucznia, które mogą świadczyć o rozwijającym się problemie: utraty kontroli nad czasem poświęcanym określonej aktywności, zaniedbywania obowiązków, ograniczania innych zainteresowań, pogorszenia relacji z rówieśnikami i rodziną, trudności z koncentracją, niewyspania, obniżenia wyników edukacyjnych czy silnych reakcji emocjonalnych pojawiających się w sytuacji ograniczenia dostępu do określonej aktywności.

VI. Monitorowanie potrzeb uczniów i kierunki działań na rok szkolny 2026/2027

Realizacja programu wychowawczo-profilaktycznego opiera się na bieżącym rozpoznawaniu potrzeb i sytuacji uczniów PSM I i II stopnia, prowadzonym przez nauczycieli przedmiotów teoretycznych i zajęć indywidualnych w ramach codziennej pracy dydaktycznej. Ze względu na specyfikę szkoły — funkcjonującej jako szkoła popołudniowa — szczególnego znaczenia nabiera obserwacja uczniów przez nauczycieli oraz współpraca z rodzicami/opiekunami, którzy pozostają głównym źródłem wiedzy o funkcjonowaniu dziecka poza szkołą.

1. Źródła rozpoznania potrzeb

Informacje o sytuacji uczniów gromadzone są w szczególności poprzez:

- obserwacje nauczycieli przedmiotu głównego i przedmiotów teoretycznych, prowadzone podczas zajęć indywidualnych i grupowych;
- rozmowy indywidualne z uczniami oraz bieżącą współpracę z rodzicami/opiekunami, w tym podczas konsultacji i zebrań;
- analizę dokumentacji szkolnej, w tym frekwencji, przebiegu ewentualnych sytuacji konfliktowych, zgłoszeń dotyczących przemocy rówieśniczej lub cyberprzemocy oraz uwag wychowawców;
- wnioski z posiedzeń rady pedagogicznej oraz bieżących rozmów grona pedagogicznego dotyczących funkcjonowania uczniów w szkole;
- w razie potrzeby — współpracę z poradnią psychologiczno-pedagogiczną właściwą dla miejsca zamieszkania ucznia lub szkoły macierzystej (ogólnokształcącej), do której uczeń uczęszcza równolegle.

2. Wyniki ankiety diagnostycznej

We wrześniu 2026 r. przeprowadzono anonimową ankietę wśród uczniów PSM II stopnia. W badaniu wzięło udział 41 uczniów. Celem diagnozy było rozpoznanie potrzeb uczniów w zakresie organizacji nauki, relacji i bezpieczeństwa, korzystania z mediów oraz oczekiwanych form wsparcia ze strony szkoły.

- W obszarze organizacji nauki i pracy większość uczniów ocenia swoje umiejętności planowania czasu jako dobre lub przeciętne. Najczęściej wskazywanymi obszarami do rozwoju były godzenie nauki ogólnej z artystyczną (53,7%) oraz przygotowanie do sprawdzianów i egzaminów (51,2%). Uczniowie korzystają również ze wskazówek nauczycieli dotyczących metod uczenia się i organizacji pracy.
- Atmosfera i relacje rówieśnicze zostały ocenione pozytywnie – łącznie 90,3% uczniów oceniło je bardzo dobrze lub dobrze. Większość uczniów wie również, do kogo może zwrócić się w sytuacji konfliktu lub trudności, choć część wskazała potrzebę większej jasności w tym zakresie.
- Uczniowie wysoko oceniają swoją wiedzę dotyczącą bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów społecznościowych. Również wiedza dotycząca higieny cyfrowej została oceniona w większości jako dobra lub bardzo dobra. Jednocześnie czas korzystania z telefonu, Internetu lub

gier jest u części uczniów dość długi, dlatego temat właściwego korzystania z urządzeń cyfrowych nadal wymaga uwagi.

- Najwyraźniej wskazaną potrzebą było wsparcie w organizacji nauki i przygotowaniu do egzaminów – 80,5% uczniów. Relacje i bezpieczeństwo wskazało 31,7%, a zdrowe korzystanie z mediów i czasu wolnego – 17,1%.
- W odpowiedziach otwartych powtarzała się potrzeba stworzenia lub przywrócenia miejsca dla uczniów na odpoczynek, wyciszenie, rozmowę, integrację i spędzanie czasu między zajęciami. Pojawiały się także propozycje dotyczące większej liczby działań integracyjnych, wycieczek i warsztatów. Pojedyncze wypowiedzi wskazywały na potrzebę rozmowy o stresie, trudnościach osobistych i indywidualnej sytuacji ucznia.

Wyniki ankiety potwierdzają zasadność obszarów wskazanych w punkcie 3 poniżej i będą uwzględniane przy planowaniu kolejnych działań wychowawczo-profilaktycznych.

3. Wnioski z dotychczasowej pracy wychowawczej

Na podstawie obserwacji prowadzonych w roku szkolnym 2025/2026 oraz doświadczeń wychowawców i nauczycieli, za obszary wymagające szczególnej uwagi w kolejnym roku szkolnym uznano:

- wspieranie uczniów w organizacji nauki własnej i systematycznym ćwiczeniu na instrumencie, zwłaszcza w połączeniu z obowiązkami szkoły ogólnokształcącej;
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów oraz ich wiedzy o sposobach zgłaszania sytuacji przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy, dostosowanej do wieku uczniów I i II stopnia;
- budowanie świadomości uczniów, odpowiedniej do ich wieku, w zakresie zagrożeń związanych z nadmiernym korzystaniem z Internetu, mediów społecznościowych i urządzeń cyfrowych.

4. Kierunki działań na rok szkolny 2026/2027

Zgodnie z Priorytetami nr 1–3 oraz powyższym rozpoznaniem, w roku szkolnym 2026/2027 szkoła podejmie w szczególności następujące działania, dostosowane odpowiednio do uczniów szkoły I i II stopnia:

W zakresie Priorytetu 1 – organizacja nauki i ćwiczenia:

- pogadanki/wskazówki dla uczniów na początku roku szkolnego (podczas zajęć zbiorowych – kształcenie słuchu, formy muzyczne) dotyczące planowania tygodnia nauki i ćwiczenia na instrumencie;
- dla zainteresowanych kontakt z dr Małgorzatą Ostrowską z pedagogiem Centrum Edukacji Artystycznej w Warszawie wchodzącej w skład zespołu specjalistów psychologiczno-pedagogicznych CEA.
- ulotka/notatka dla rodziców przekazana na pierwszym zebraniu z praktycznymi wskazówkami, jak pomóc dziecku zorganizować czas na naukę i ćwiczenie w domu (szczególnie w I stopniu);
- zwracanie uczniom uwagi przez nauczycieli przedmiotu głównego na techniki radzenia sobie ze stresem i planowanie czasu w okresie bezpośrednio poprzedzającym egzaminy i przesłuchania;
- rozmowa wychowawcza raz w semestrze dotycząca godzenia obowiązków obu szkół, pozwalająca wyłapać uczniów przeciążonych obowiązkami.

W zakresie Priorytetu 2 – bezpieczeństwo, przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy:

- rozmowy wychowawcze na początku roku szkolnego, dostosowane do wieku uczniów, dotyczące tego, do kogo w szkole można zgłosić problem, jeśli uczeń czuje się źle traktowany przez rówieśników;

- przekazanie uczniom oraz rodzicom ścieżek zgłaszania wyzwań / problemów (np. wychowawca → dyrekcja), podanych np. w dzienniku elektronicznym lub na tablicy ogłoszeń;\
- informacja dla rodziców (mailowa lub podczas zebrania) o sygnałach mogących świadczyć o doświadczaniu przez dziecko przemocy rówieśniczej lub cyberprzemocy oraz o sposobie zgłaszania tego w szkole;
- zwracanie uwagi na kulturę pracy zespołowej i wzajemny szacunek podczas zajęć grupowych (chór, orkiestra, zespoły kameralne);
- zwrócenie szczególnej uwagi uczniom na aktualność i przydatność posiadania wiedzy na temat: stopni alarmowych oraz odpowiednie reagowanie kiedy się pojawiają.

W zakresie Priorytetu 3 – zdrowe korzystanie z mediów i profilaktyka uzależnień behawioralnych:

- informacja/ulotka dla rodziców uczniów I stopnia z podstawowymi wskazówkami dotyczącymi bezpiecznego i umiarkowanego korzystania z urządzeń ekranowych przez dzieci;
- zaplanowano spotkanie uczniów z dr Magdaleną Ratalewską (Uniwersytet Łódzki) – specjalistą prowadzącą m. in. prace badawcze związane z nowoczesnymi technologiami informacyjno-komunikacyjnymi i edukacyjnymi);
- dla uczniów II stopnia – pogadanka wychowawcza lub krótki materiał o mechanizmie uzależnień behawioralnych i zjawisku FOMO, powiązany z tematem presji w mediach społecznościowych;
- bieżąca obserwacja przez nauczycieli objawów przeciążenia cyfrowego u uczniów (rozkojarzenie, zmęczenie, spadek zaangażowania) i reagowanie poprzez rozmowę z uczniem/rodzicem;
- Ograniczanie i rozsądne korzystania z telefonów podczas pobytu w szkole jako element budowania nawyku „czasu bez ekranu”. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń – *Aktualizacja Statutu szkoły.*

5. Monitorowanie realizacji programu

Realizacja działań wychowawczo-profilaktycznych będzie na bieżąco monitorowana przez nauczycieli prowadzących w trakcie roku szkolnego, w porozumieniu z dyrekcją szkoły. Podsumowanie realizacji programu oraz wnioski dotyczące dalszych potrzeb uczniów zostaną przedstawione na radzie pedagogicznej podsumowującej rok szkolny 2026/2027 i posłużą jako punkt wyjścia do opracowania programu na kolejny rok szkolny.

-
- Nowelizacja Programu profilaktyczno-wychowawczego na rok szkolny 2026/2027 przygotowana i uchwalona na zebraniu Rady Rodziców w dniu: **16.09.2026 r.**
 - Program profilaktyczno-wychowawczy został uchwalony na zebraniu Rady Pedagogicznej w dniu: **23.09.2026 r.**